

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

นางสาวจิรยุพา กันยูไล*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน

กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 186 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ได้กลุ่มตัวอย่าง 130 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ได้เท่ากับ .948 ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตนเองในระหว่างวันที่ 1 – 5 พฤษภาคม 2560 โดยแจกแบบสอบถาม จำนวน 130 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 130 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t test) สำหรับตัวแปรเพศและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) สำหรับตัวแปรประสบการณ์การทำงาน

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน มีระดับความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับจำแนกตามเพศ พบว่า ความพึงพอใจของครูต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

บทนำ

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดการทรัพยากรการบริหาร ได้แก่ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา หากไม่มีระบบการบริหาร สถานศึกษาที่จะไม่สามารถดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมไปตามเป้าหมายได้ และการบริหารสถานศึกษายังเป็นเครื่องมือที่ชี้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษาอีกด้วย

การศึกษาไทยในปัจจุบัน เป็นยุคสังคมนแห่งการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง มีหลากหลายรูปแบบให้มนุษย์ได้ศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองได้อย่างรวดเร็วโดยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของไทย เพื่อให้ก้าวทันโลกยุคใหม่ที่ไร้ขอบเขตภายใต้จินตนาการของมนุษย์ที่สร้างขึ้น การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา ระบบการศึกษาไทยปัจจุบันตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 มีการจัดระบบการศึกษาขั้นประถมศึกษา 6 ปี (6 ระดับชั้น) การศึกษาขั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี (3 ระดับชั้น) และการศึกษาขั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี (3 ระดับชั้น) หรือระบบ 6-3-3 จุดมุ่งหมายและหลักการจัดการในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนการสอนมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง เสรีภาพความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนร่วมของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาไทย การศึกษายังเรียนมากเท่าไรความรู้ยิ่งเพิ่มพูนมากเท่านั้น ฉะนั้นการศึกษาไทยจึงสอนให้มีการได้เรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมด้วยการมีคุณธรรมควบคู่ไปด้วย รัฐบาลจึงมีการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระการเรียนรู้ นั่นคือ หน้าที่พลเมืองและโตไปไม่โกง เพื่อให้ให้นักเรียนได้ปลูกฝังจิตสำนึกตั้งแต่ต้น

โรงเรียนประถมศึกษาที่มีบทบาทเกี่ยวพันเป็นอย่างยิ่งในการรับผิดชอบจัดให้บุคคลมีโอกาสมเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ซึ่งการศึกษาขั้นพื้นฐานที่โรงเรียนประถมศึกษามีส่วนรับผิดชอบดำเนินงานนั้นมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ดังจะเห็นได้ว่าในแผนพัฒนาฉบับที่ 8 (2540 – 2544) ได้กล่าวไว้ชัดเจนในการพัฒนาคนเพื่อจะได้นำไปสู่การพัฒนาประเทศ ดังนั้นรัฐบาลแต่ละสมัยที่เข้ามาบริหารประเทศจึงมีความสนใจและพยายามหาวิธีการบริหารงานเกี่ยวกับการประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพของผู้รับการศึกษา ดังที่ ประยูร ศรีประสาธน์ (2517, หน้า 20) กล่าวว่า การเสริมสร้างคุณภาพของบุคคลอันเป็นการพัฒนากำลังคนให้มีประสิทธิภาพตามความต้องการของประเทศนั้น การศึกษาจะทำหน้าที่ดังกล่าวได้อย่างเต็มที่จำเป็นต้องอาศัยครูเป็นสื่อกลางและ ภิญญา สาธ (2517, หน้า 26) ได้กล่าวว่า ในด้านการศึกษา นั้นมีบุคลากรที่เกี่ยวข้องอยู่หลายฝ่ายแต่ละบุคลากรที่

มีความสำคัญมากที่สุดนั้นมีอยู่ 2 ประเภท คือ ผู้บริหารการศึกษา กับครูหากผู้บริหารการศึกษาและครูที่ไม่ดีหรือไม่มีประสิทธิภาพแล้วย่อมมีผลกระทบไปถึงประเทศชาติในที่สุด การบริหารงานทุกๆ ด้าน ควรบริหารงานให้ครอบคลุม พร้อมกับดูแลถึงปัจจัยต่างๆ ที่เข้ามาด้วย

โรงเรียนประถมศึกษา มีบุคลากรที่ทำหน้าที่ในโรงเรียนที่สำคัญคือ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูในโรงเรียนให้ความร่วมมือและสนับสนุนให้การดำเนินงานในโรงเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ดังที่ ธรรมรส โชติคุณุช (2519, หน้า 165) กล่าวว่า การจัดการศึกษาในระบบประถมศึกษาจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครูเป็นสำคัญถ้าบุคลากรเหล่านี้มีความพึงพอใจในการทำงาน กำลังใจดี ก็มีความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน มีความเต็มใจ เสียสละ อุทิศตน และมีความคิดริเริ่มในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้า และพนัส หันนาสินทร์ (2516, หน้า 216) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องพยายามสร้างสรรค์ความมีน้ำใจหรือความพึงพอใจในการทำงานทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นรายคณะ ทั้งนี้เพื่อจะได้เป็นที่แน่ใจว่าผลงานที่ได้จะปรากฏออกมาอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยและเป็นที่พอใจด้วยกันทั้งผู้บริหารและผู้ร่วมงาน สุภรณ์ ศรีพหล (2519, หน้า 1) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงานนี้จะเกิดจากปัจจัยอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้จะต้องเป็นผลจากปัจจัยหลายๆ ปัจจัยซึ่งคนไทยทุกๆ ไปมักจะนึกถึงเงิน ล้า ค่าจ้าง ตำแหน่งการงาน ความสะดวกในการทำงาน ความสัมฤทธิ์ผลในการทำงาน และความเจริญก้าวหน้าในการทำงานเป็นสำคัญ แต่ก็ไม่ทราบว่าปัจจัยใดมีความสำคัญเท่ากัน ปัจจัยหนึ่งๆ อาจมีความสำคัญที่สุดกับบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่ง ในสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมอีกอย่างหนึ่ง ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาค้นคว้าของบุคคลต่างๆ ชวน สุวรรณลิขิต (2531, หน้า 4) กล่าวว่า สภาพปัจจุบัน โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ได้รับแต่งตั้งให้ผู้บริหารโรงเรียนโดยการคัดเลือกจากบุคคลที่ไต่เต้ามาจากครูผู้สอน ซึ่งไม่ค่อยได้ผ่านการฝึกอบรมวิชาการบริหารหรือไม่ได้สำเร็จ การศึกษาทางด้านการบริหารมาโดยตรงจึงเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนแสดงพฤติกรรมผู้นำของตนไม่สอดคล้องกับความต้องการของครู – อาจารย์เท่าที่ควร ผู้บริหารโรงเรียนจำนวนไม่น้อยนิยมใช้อำนาจเผด็จการไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ครู – อาจารย์มีส่วนร่วมในการบริหารงานและร่วมแก้ไขปัญหาต่างๆ ของโรงเรียนรวมทั้งไม่ค่อยให้เกียรติ ไม่ให้ความไว้วางใจ และไม่สนองความต้องการของครู – อาจารย์ มุ่งแต่จะให้งานสำเร็จตามเป้าหมายเพียงด้านเดียว ซึ่งมีผลกระทบต่อความพึงพอใจของครูผู้ปฏิบัติ

การจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ต้องทำหน้าที่ควบคุมดูแลการจัดการศึกษาของฝ่ายการศึกษาทั้งหมด 50 เขต มีโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด 438 โรงเรียน โดยสำนักงานการศึกษาได้มอบหมายหน้าที่กำกับดูแลโรงเรียนให้กับฝ่ายศึกษาของแต่ละเขต มีหน้าที่ควบคุมดูแลประสานงานกลุ่มโรงเรียน ซึ่งการดูแลนั้นประกอบไปด้วยด้วยข้าราชการครูตามกรอบอัตรากำลังและครูอัตราจ้างชั่วคราวรายเดือนจากงบประมาณที่จัดสรรไว้ให้กับโรงเรียนแต่ละโรงเรียน

โดยการศึกษาครั้งนี้มุ่งผลการศึกษาไปยังสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีโรงเรียนอยู่ในเขตพื้นที่ทั้งหมด 37 โรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนคลองสอง
2. โรงเรียนคารีอุปถัมภ์
3. โรงเรียนนิลราษฎร์อุปถัมภ์
4. โรงเรียนบ้านเจียรดับ
5. โรงเรียนบ้านลำต้นกล้วย
6. โรงเรียนผลลิ่งรุ่งเรือง
7. โรงเรียนลำเจ็ย
8. โรงเรียนลำบุหริพวง
9. โรงเรียนลำผักชี
10. โรงเรียนวัดทรัพย์สโมสร
11. โรงเรียนวัดพระยาปลา
12. โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง
13. โรงเรียนวัดลำต้อยติ่ง
14. โรงเรียนวัดสามง่าม
15. โรงเรียนวัดสี่ชมพู
16. โรงเรียนวัดเสนเกษม
17. โรงเรียนวัดหนองจอก (ภักดีนรเศรษฐ)
18. โรงเรียนวัดใหม่กระทุ่มล้ม
19. โรงเรียนวัดใหม่เจริญราษฎร์
20. โรงเรียนวัดอู่ตะเภา
21. โรงเรียนศิริวังวิทยาคาร
22. โรงเรียนสังฆประชาอนุสรณ์
23. โรงเรียนสามแยกท่าไฉ่
24. โรงเรียนสุเหร่าคลองแก้ว
25. โรงเรียนสุเหร่าคลองสิบ
26. โรงเรียนสุเหร่าคลองสิบเอ็ด
27. โรงเรียนสุหร่านาตบ
28. โรงเรียนสุหร่าบ้านเกาะ
29. โรงเรียนสุหร่าลำแขก
30. โรงเรียนสุหร่าศาลาแดง

31. โรงเรียนสุเหร่าสนามกลางลำ
32. โรงเรียนสุเหร่าหะยีมิยา
33. โรงเรียนสุเหร่าใหม่
34. โรงเรียนสุเหร่าอีร้ว
35. โรงเรียนหนองจอกพิทยานุสรณ์
36. โรงเรียนหลวงแพ่ง (บำรุงรัฐกิจ)
37. โรงเรียนอิสลามลำไทร

จากสภาพปัจจัยและเหตุผลดังกล่าวในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูต้องมืองค์ประกอบหลายด้านประกอบกัน ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งที่จะทำให้การดำเนินการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โรงเรียนที่สังกัดกรุงเทพมหานครในเขตหนองจอกทั้งหมด 37 โรงเรียน ตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น และสภาพทางสังคมที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้บริหารมีพฤติกรรมในการบริหารงานที่แตกต่างกันไปตามสภาพที่เหมาะสม กล่าวคือมีโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครตั้งอยู่ในเขตการเกษตร ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม พร้อมกับอยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรมและอยู่ติดกับจังหวัดฉะเชิงเทรา ทำให้พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องดำเนินการให้เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อม ทำให้บุคลากรในแต่ละแห่ง เกิดการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานขึ้น และเกิดความพึงพอใจในพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารในแต่ละแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานของผู้บริหารงานโรงเรียนที่บุคลากรเหล่านั้นปฏิบัติงานอยู่ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ว่ามีความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจในงานใดบ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงเรื่องนั้นๆ เพื่อสนองตอบความพึงพอใจให้แก่ครูได้ปฏิบัติงานต่างๆ บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตาม เพศ และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ มุ่งศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับใด โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 186 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 โดยใช้ตารางสำเร็จรูปคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ. 2556, หน้า 132) ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ได้กลุ่มตัวอย่าง 130 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่

3.1.1 เพศ

1) ชาย 2) หญิง

3.1.2 ประสบการณ์การทำงาน

1) 1 - 6 ปี 2) 7 - 12 ปี 3) มากกว่า 12 ปี

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็น 6 ด้าน คือ 1. ด้านงานวิชาการ 2. ด้านงานบุคลากร 3. ด้านงานกิจการนักเรียน 4. ด้านงานธุรการ การเงิน และพัสดุ 5. ด้านงานอาคารสถานที่ 6. ด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .948

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ โดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน คือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างโดยใช้การทดสอบที (t test) กับตัวแปรเพศ และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) กับประสบการณ์การทำงาน

ผลการวิจัย

1. ครูมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ได้แก่ ด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านงานวิชาการ ด้านงานธุรการ การเงิน และพัสดุ
2. ครูที่มีสถานภาพแตกต่างกันทางด้านเพศ มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรม การบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปราย ดังนี้

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรม การบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคลากร ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านงานธุรการ การเงิน พัสดุ ด้านงานอาคารสถานที่ และด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

- 1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารวิชาการโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการสนับสนุน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ติดตามและดูแลอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น ผู้บริหารที่ให้ความสำคัญ และตระหนักในหน้าที่ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการบริหาร กิตติมา ปรีดีดิลก (2532: 48) กล่าวว่า การบริหารงานด้านวิชาการ ซึ่งผู้บริหารบางคนไม่เห็นความสำคัญของงานในด้านนี้มากนัก จะมอบหมายหน้าที่นี้ให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการช่วยดำเนินการแทนทั้งหมด

- 1.2 ด้านการบริหารงานบุคลากร ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารงานบุคลากรอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร โรงเรียน ได้ชี้แจงการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และยัง

ได้ส่งเสริมให้ บุคลากรเข้าร่วมประชุมอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาตนเอง และได้รับการสนับสนุนให้ บุคลากรความก้าวหน้าในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งตรงกับความต้องการของบุคลากร และสอดคล้องกับ กิตติมา ปรีดีติลล (2532: 82) กล่าวถึง การบริหารงานบุคคลว่าเป็นการจัดการ และดำเนินการ เกี่ยวกับการวางแผนนโยบายเกี่ยวกับตัวบุคคล ที่ปฏิบัติงานในองค์กร ตั้งแต่การสรรหาบุคคลที่มี ความรู้ ความสามารถที่มีจำนวนเพียงพอ เข้ามาดำเนินงานให้เกิดประโยชน์เต็มที่ ตลอดทั้งการ บำรุงรักษา ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถภาพของผู้ปฏิบัติงานให้สามารถปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพ และบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

ดังนั้น การบริหารงานด้านบุคลากรของผู้บริหารที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจใน ระดับมาก เนื่องมาจากได้ดำเนินการในสิ่งที่มีผู้มีความต้องการที่จะพัฒนาตนเอง และพัฒนางานให้ มีประสิทธิภาพมากขึ้นนั่นเอง

1.3 ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร ครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันผู้บริหารระดับสูงได้เห็นความสำคัญของการศึกษา ผู้เรียนจึงได้รับ สิทธิ และได้รับการบริการจากนโยบายของรัฐ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 2 มาตรา 10 รัฐต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปี โดยมีเก็บค่าใช้จ่าย และ มาตรา 14 บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรมหาชน องค์กรวิชาชีพ สถานศึกษา ประกอบการ สถาบันสังคมอื่น หรือจัดการศึกษา พื้นฐานมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ ตามควรแก่กรณี ดังต่อไปนี้

1. สนับสนุนเยาวชนให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูบุคคลซึ่งอยู่ ในความดูแลรับผิดชอบ

2. รับเงินสนับสนุนจากรัฐ สำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมาย

3. การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษาที่กฎหมายกำหนด

ดังนั้น การบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ได้รับนโยบายมาปฏิบัติจนเกิดประโยชน์กับ ผู้เรียนและยังได้รับการสนับสนุนจากบุคคลในท้องถิ่นช่วยสนับสนุนและความเอาใจใส่ของครู บุคคลเหล่านี้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาของนักเรียน ทำให้นักเรียนได้รับ โอกาส เหล่านี้โดยทั่วถึง

1.4 ด้านการบริหารงานธุรการ การเงิน และพัสดุ ครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการบริหารงานธุรการ การเงิน และพัสดุ เป็นงานที่จะต้องดำเนินการเกี่ยวกับการ

เรียนการสอนและให้บริการต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินการอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจึงใช้เวลาในการบริหารงานธุรการมากกว่าด้านอื่นๆ เพราะเกิดความผิดพลาดขึ้นก็จะเป็นที่ประจักษ์ชัดกว่างานด้านอื่น

ดังนั้น การบริหารงานธุรการ การเงิน และพัสดุ ผู้บริหารครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จะยึดหลักการบริหารงานตามระเบียบ คำสั่ง และกฎหมายและการให้บริการอย่างรวดเร็วและตรงตามวัตถุประสงค์ของงานนั้นๆ ทุกประการอย่างทั่วถึง

1.5 ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนประถมศึกษาส่วนมากจะอยู่ในแหล่งชุมชนหมู่บ้าน ดังนั้นการจัดหา การใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดตลอดจนการควบคุมดูแลรักษาการให้บริการแก่ชุมชนการรู้จักส่งเสริมทะนุบำรุงอาคารที่มีอยู่ให้คงสภาพดี และสนองความต้องการอย่างพอเพียง

ดังนั้น สรุปได้ว่า การบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ควรจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และจัดให้มีการให้บริการกับบุคคลทั้งภายในโรงเรียน และการให้บริการแก่บุคคลภายนอกโรงเรียน ได้ใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่ที่สร้างขึ้นมาให้ได้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและมีความหมายต่อสิ่งนั้นๆ อย่างจริงจังตลอดไป

1.6 ด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรม การบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนกับชุมชนร่วมมือกันกำหนดนโยบาย ดำเนินกิจกรรมในการพัฒนา โรงเรียนและชุมชนด้วยดี ดังที่ กิติมา ปริดีคิลก (2532: 241-242) กล่าวถึงบทบาทของโรงเรียนที่มีต่อชุมชนว่าในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนี้ โรงเรียนควรมีบทบาทดังนี้คือ ทำการเปลี่ยนแปลงและวัฒนธรรม เป็นศูนย์การดำเนินงานของทางราชการ เป็นสถานฝึกอาชีพ และได้กล่าวถึงบทบาทและความสำคัญของชุมชนที่มีต่อโรงเรียน ไว้ดังนี้คือ (1) ชุมชนมีส่วนร่วมต่อการกำหนดปรัชญา และจุดมุ่งหมายของโรงเรียน (2) การกำหนดให้สอดคล้องกับความเป็นอยู่ของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ และยังมีบทบาทและความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาคณะ พัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ช่วยอนุรักษ์และถ่ายทอดวัฒนธรรม สนับสนุนโรงเรียนในด้านต่างๆ

ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ได้เห็นความสำคัญของการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และดำเนินงานปฏิบัติตามหลักการและจุดมุ่งหมายจนได้รับความพึงพอใจจากผู้ร่วมงานและชุมชน ซึ่งคิดตาม ได้จากการเข้ามามีส่วนร่วมของกรรมการศึกษา และการให้ความสำคัญของผู้ปกครองนักเรียนตลอดจนการประสานงานในชุมชน ให้ชุมชนเป็นแหล่งการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งพบว่าในปัจจุบันในชุมชนหรือท้องถิ่นที่มีโรงเรียนตั้งอยู่ สามารถเป็นแหล่งค้นหาความรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี โดยมีต้องท่องเที่ยวในหนังสืออีกต่อไป

2. จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ตามเพศของครูที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ครูที่เป็นเพศชายและครูที่เป็นเพศหญิงมีความพึงพอใจโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเพศหญิงและเพศชายมีความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศซึ่งเป็นครูที่ปฏิบัติงานสายการสอน ซึ่งมีความรู้ความสามารถแตกต่างกันและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารแตกต่างกัน ทำให้ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ แก้วหล่อ (2551: 140-142) ได้สรุปว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารวิชาการไม่แตกต่างกัน และซึ่งสอดคล้องกับ อริญาภรณ์ ชารัมย์ (2554) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารในกลุ่มโรงเรียนลำปลายมาศ 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 1 พบว่า ครูในกลุ่มต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมแตกต่างกัน

3. จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ตามประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาค้นคว้า

1.1 จากการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

ดังนั้นผู้บริหาร โรงเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้องควรรักษา และส่งเสริมพฤติกรรมในการบริหารงานนั้นๆ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจยิ่งขึ้นไป

1.2 จากการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ด้านงานวิชาการ อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ผู้บริหารจะต้องพัฒนาการบริหารงานวิชาการอยู่เสมอ เพื่อให้ครูพึงพอใจและร่วมมือร่วมใจปฏิบัติงานต่อไป

1.3 ในด้านอื่นๆ พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ด้านงานบุคลากรเกี่ยวกับการชี้แจงการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนทราบทั่วกัน ด้านงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศชั้นเรียนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ด้านงานธุรการ การเงิน และพัสดุเกี่ยวกับการดำเนินงานสารบรรณ ทันตามกำหนดเวลา และสามารถปฏิบัติตามได้อย่างเหมาะสม ด้านอาคารสถานที่เกี่ยวกับการจัดให้มีการรักษาความสะอาดอาคารเรียนและบริเวณ โรงเรียน ด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเกี่ยวกับการเลือกคณะกรรมการชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าอิสระต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของครู ผู้ปกครอง และนักเรียนต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน

2.2 ควรศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน จากประชากรกลุ่มอื่น ๆ เช่น ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 ควรเสนอวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยให้มีการวัดเชิงปริมาณ (แบบสอบถาม) ร่วมกับเชิงคุณภาพ (การสัมภาษณ์ผู้บริหารหรือแบบสังเกต)

เอกสารอ้างอิง

กิติมา ปรีดีดิลก. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรภาพิพัฒน์.

ทวีศิลป์ สารแสน. (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของสภาพแวดล้อม

ทางการเรียนในห้องเรียนด้านครูผู้สอนกับความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียน

มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. ปรินูญานิพนธ์

การศึกษาคุณภูิบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :

ไทยวัฒนาพานิช.

พิสมย์ ถิณะแก้ว. (2536) หลักสูตรประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

- พีรณันต์ สุขสมบุญ. (2553). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน
โรงเรียนวัดราษฎร์รังสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.
วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- วิจิตร รัตนคุณ. (2542). การศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง.งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,สาขา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- สมพิศ โห้งาม. (2549). การบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มิตรภาพการพิมพ์
- สัมฤทธิ์ ขจร. (2549). ความพึงพอใจของครูเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขนาด
เล็กในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- อภิรักษ์ เลียบไย. (2540). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดเทศบาลในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์ การศึกษา
มหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน.
- อำนาจ ทองโปร่ง. (2549). หลักการบริหารงบประมาณและการเงินโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร :
ข้าวฟ่าง จำกัด